

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Українська мова за професійним спрямуванням		Ukrainian language (for specific purposes)	
Шифр за ОП	OK 6	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Аграрні науки та продовольство	20	Field of Knowledge Agricultural sciences and food	
Спеціальність Агрономія	201	Field of Study Agronomy	
Освітня програма: Агрономія (ID 223)		Degree Programme: Agronomy (ID 223)	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» (ID 223) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Рівне. НУВГП. 2023. 13 с.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/23052>

Розробник силабусу:

е-підпис Шийка Світлана Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та українознавства

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 09 від "24" січня 2023 року

Завідувач кафедри:

е-підпис Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Керівник освітньої програми:

е-підпис Колесник Тетяна Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ
Протокол №7 від "07" лютого 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:
e-підпис Прищепи Алла Миколаївна, д.с.г. наук, професор.

© Шийка С.В., 2023
© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Агрономія (ID 223)
Спеціальність	201 Агрономія
Рік навчання, семестр	1 рік навчання, 2 семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	8 годин
Лабораторні заняття:	24 години
Самостійна робота:	58 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	 Шийка Світлана Володимирівна , кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та українознавства
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Шийка_Світлана_Володимирівна
ORCID	http://orcid.org/0000-0002-8138-7205
Як комунікувати	https://s.v.shyika@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle
Мета та завдання	

Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» формує мовну особистість, обізнану з культурою усного і писемного мовлення, яка вміє в повному обсязі використовувати набуті знання, уміння і навички для оптимальної мовної поведінки в професійній сфері. Майбутнім фахівцям мова потрібна як система світобачення, засіб культурного співжиття в суспільстві, самоформування і самовираження. Процес викладання «Української мови за професійним спрямуванням» передбачає комплексну підготовку студента для подальшого працевлаштування та реалізації своїх планів у професійному житті.

Метою вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, мовнокомунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить належний мовний рівень майбутнього професійного спілкування.

Основні завдання:

- сформувати стійкі навички нормативного усного й писемного мовлення, з урахуванням професійної специфіки;
- оволодіти знаннями та виробити вміння і навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування і перекладу наукових текстів.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1623>

Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Вивченню дисципліни передують вивчення шкільного курсу української мови. Для вивчення цього курсу студентам необхідні знання з таких дисциплін: українська державність та культура, іноземна мова.

Компетентності

ЗК-4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН-5 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію

Структура та зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування

РН-5 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

лекцій – 2, прак.- 2, сам.р. -6.

Предмет, завдання, теоретичні засади курсу. Місце і роль мови в суспільстві. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Українська мова у світі. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Українська мова у світі.

Тема 2. Культура мови у професійному спілкуванні

РН-5 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

лекцій – 2, прак.- 6, сам.р. -12.

Мовні норми і культура мови. Типи мовних норм. Вибір слова у мові професійного спілкування. Вибір граматичної форми слова в професійному спілкуванні. Основні синтаксичні і стилістичні норми сучасної української мови. Основні зміни в «Українському правописі» (2019). Словники. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури фахівців готельно-ресторанної галузі. Комп'ютерна лексикографія. Види електронних словників. Функційні стилі української мови та сфера їх застосування. Мова професійного спілкування як функційний різновид української літературної мови.

Тема 3. Сучасна писемна професійна комунікація

РН-5 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.
Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.
Кількість годин:
лекцій – 2, прак.- 4, сам.р. -9.

Документ як засіб писемної професійної комунікації. Класифікація документів. Національний стандарт України. Реквізити документів. Вимоги до тексту документа.
Документація з кадрово-контрактних питань (резюме, характеристика, рекомендаційний лист, заява, автобіографія, наказ щодо особового складу). Довідково-інформаційні документи (прес-реліз, ділові записки, протокол, витяг із протоколу).
Етикет службового листування. Класифікація листів. Культура сучасного електронного листування.
Професійний контент. Блогосфера.

Тема 4. Усна професійна комунікація

РН-5 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.
Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.
Кількість годин:
прак.- 4, сам.р. -9.

Суть і види усної професійної комунікації. Невербальні компоненти спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахової комунікації (ділова бесіда, співбесіда з роботодавцем, телефонна розмова, наради, збори, переговори, дискусії). Етикет ділової телефонної розмови.
Усне публічне мовлення. Мовні засоби переконування. Вимоги до мови публічного виступу. Види і жанри публічного мовлення.
Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій.
Гендерні аспекти професійного спілкування. Особливості онлайн-професійної комунікації.

Тема 5. Проблеми української термінології і науково-технічного перекладу

РН-5 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.
Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:
лекцій – 2, прак.- 2, сам.р. -10.

Історія і сучасні проблеми української термінології. Теоретичні засади термінознавства та термінографії. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькогалузева термінологія. Сучасна українська термінологія. Способи творення термінів галузі. Труднощі терміновживання. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.
Проблеми перекладу наукових текстів. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Комп'ютерний переклад.

Тема 6. Мовностилістичні та структурні особливості наукових робіт

РН-5 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.
Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.
Кількість годин:
прак.- 6, сам.р. -12.

Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Академічне письмо. Мовні засоби наукового стилю. Особливості редагування наукових текстів.
Оформлювання результатів наукової діяльності. План і тези як засоби організації розумової праці. Анотація і реферат як жанри академічного письма. Стаття як самостійний науковий твір. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. Цитування і плагіат.

Форми та методи навчання

Методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, метод вправ, спостереження й аналіз мовних фактів, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проєктів, кейс-метод, використання комп'ютерних технологій.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення: програми комп'ютерного перекладу, автоматичного редагування, електронні лексикографічні ресурси, друковані дидактичні матеріали.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно здати модульні контролю знань. У результаті вони зможуть отримати такі **обов'язкові** бали:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, поточне тестування та самостійну роботу;

- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього 100 балів. Підсумковий контроль екзамен.

Шкала оцінювання з детальним розподілом балів наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4868>

Модульний контроль проходитиме у формі тестування із застосуванням системи Moodle. У тесті 30 запитань різної складності: **рівень 1 – 20 запитань по 0,6 балів (12 балів), рівень 2 – 8 запитань по 0,66 балів (5,28 балів), рівень 3 – 2 запитання по 1,36 балів (2,72 балів).** Усього – 20 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових тез або статей за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. **Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.**

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Шевчук С.В., Клименко І.В. *Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручн. К. : Алерта, 2012.*
2. Малевич Л.Д., Кочубей А.В. *Українська мова (за професійним спрямуванням) : інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне : НУВГП, 2008.*
3. Калініченко Л. В. *Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посіб. Кропивницький: ЛА НАУ, 2019. 148 с.*

Допоміжна література

4. Азарова Л. Є., Поздрань Ю. В., Сташкевич І. А. *Словник комп'ютерної термінології для студентів-іноземців : словник. Вінниця : ВНТУ, 2019. 53 с.*
5. Антисуржик. *Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. Олександри Сербенської: навч. посібн. 3-тє вид., доп. і переробл. Львів: Апріорі, 2017.*
6. Бондарчук Л.М. *Словник термінів. Українська мова в інформаційних системах : навч.-метод. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. С.117-119.*
7. Булаєнко М.В., Самойленко М.І., Погребняк Б.І. *Короткий російсько-український словник з інформатики та математики. Харків: ХНАМГ, 2009. 77 с.*
8. Вихованець І. Р. *Розмовляймо українською : мовознавчі етюди. К. : Унів. в-во ПУЛЬСАРИ, 2012.*
9. Городенська К. *Українське слово у вимірах сьогодення. Видання друге, доповнене. К.: КММ, 2019.*
10. ДСТУ 2732-2004 *Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять. К. : Держспоживстандарт України, 2005.*
11. ДСТУ 4163-2003 *Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. К. : Держспоживстандарт України, 2003.*

12. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.
13. Жайворонок В.В., Бріцин В.М., Тараненко О.О. Українська мова в професійній діяльності : навч. посібн. К. : Вища школа, 2006.
14. [Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»](https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2704-19) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2704-19>
15. Клименко Н. як народжується слово. К.: Академперіодика, 2017.
16. Конституція України. К., 1996.
17. Литвин Л. П. Українська мова за професійним спрямуванням : теорія і практика : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2016. 423 с.
18. Малевич Л.Д. Європейська хартія регіональних і меншинних мов: особливості імплементації в слов'янських країнах-членах ЄС. // Інституціоналізація процесів євроінтеграції: суспільство, економіка, адміністрування : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 квітня 2016 р., м. Рівне). Рівне : НУВГП, 2016. С.232-233.
19. Масенко Л. Мова і суспільство : постколоніальний вимір. К. : ВД "Академія", 2004.
20. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура фахової мови : навч. посібн. К. : ВЦ «Академія», 2007.
21. Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри : збірник наукових праць / відп. ред. Л.Д. Малевич. Рівне : НУВГП, 2016.
22. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови : навч. посібн. з алгоритмічними приписами. 2-ге вид., перероб. та доп. К. : Центр навчальної літератури, 2009.
23. Основи Web UI розробки. Словник термінів URL : https://courses.prometheus.org.ua/courses/LITS/104/2015_T4/06b98b433d3a457a8c809f3be2dfc24c/
24. Півняк Г. Г. та ін. Тлумачний словник з інформатики. Дніпропетровськ : Нац. гірнич. ун-т, 2010. 600 с.
25. Румянцева О.А. Словник комп'ютерної термінології. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2015. 60 с.
26. Словник мікротопонімів та мікрогідронімів Ровенщини : наукове видання, словник / упоряд. С. В. Шийка ; відп. ред. О. П. Карпенко. Тернопіль : Астон, 2016. 452 с. ISBN 978-966-308-647-7.
27. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти / уклад. В.О. Бабакова, З.О. Митяй, О.Г. Хомчак. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2018.
28. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Васишин, М. В. Гнатюк, І. Б. Ментинська, І. Д. Шмілик. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 324 с.
29. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. К.: Наукова думка, 2019.
30. Шийка С. В. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб удосконалення традиційної методики навчання української мови за професійним спрямуванням. Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. Т. 59, № 3. С. 114–125. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>.
31. Шийка С. В. Проблема оптимізації комп'ютерного тестового контролю навчальних досягнень студентів з української мови (за професійним спрямуванням). Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. Т. 60, № 4. С. 288–299. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>

Інформаційні ресурси в Інтернет

32. www.pravopys.net (Український правопис).
33. <http://kultura-movy.wikidot.com> (Довідник з культури мови).
34. <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com> (Довідник з українського слововживання М. Волощак).
35. <http://www.mova.info> (Лінгвістичний довідково-інформаційний портал).
36. <http://www.novamova.com.ua> (Проект розвитку української мови).
37. <http://www.rozum.org.ua> (Словники онлайн).
38. <http://sum.in.ua/> (Онлайн-версія «Словника української мови»).
39. <http://www.cres.com/dict> (Сторінка «Асоціації комп'ютерної лінгвістики» з посиланнями на словники, онтології, частотні списки слів, текстові масиви та інші лінгвістичні ресурси).
40. <https://translate.google.com.ua/> (Онлайн перекладач).408.
41. <http://dilovodstvo.wordpress.com/> (Діловодство в Україні).
42. http://bookss.co.ua/book_lingvistichni-osnovi-dokumentoznavstva_799/9_lekciya-12-13-tema-movni-osoblivosti-sluzhbovih-dokumentiv-riznih-grup (Мовні особливості службових документів).
43. <http://ukrbukva.net/1609-Tehnologiya-sozdaniya-redaktirovanie-i-formatirovanie-tekstovogo-dokumenta-v-MS-Word.htmlwww.osvita.org.ua> (Технологія створення, редагування і форматування текстового документа в MS Word).
44. <http://nuwm.edu.ua/publiczna-informacija/normativni-dokumenti/inshi-normativni-dokumenti> (Інструкція з діловодства в Національному університеті водного господарства та природокористування).

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, формувати власну думку та приймати рішення, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел, ораторські та комунікативні навички, здатність дотримуватись норм професійної етики, навички ефективної роботи у колективі, уміння налагоджувати контакти у сфері професійної діяльності.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перескладання модульних контролів здійснюється згідно з <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15311>. Оголошення стосовно дедлайнів складання та перескладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведено у розділі ЯКІСТЬ ОСВІТИ на офіційному веб-сайті університету: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1623>

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

У НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі освіти мають доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

<https://www.ufu-muenchen.de/uk>

<https://www.fas.harvard.edu/pages/degree-programs-courses>

Лектор

Шийка С. В., кандидат філологічних наук, доцент
кафедри журналістики та українознавства

Автор
Доцент КЖУ

Світлана ШИЙКА

Затверджено

{{JS:'[oSigner.sFIO_Referent]' ? "
[OSIGNER.SFIO_REFERENT]
":'[oSigner.sNameFamilyUcase]'}}

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №294 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00